

**UCHWAŁA NR XXIX/168/2021
RADY GMINY KOTLIN**

z dnia 19 lutego 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020r., poz.713 ze zm.) oraz art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r., poz. 218 ze zm.) Rada Gminy Kotlin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonaniu uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kotlin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Czesław Moch

Załącznik do uchwały nr XXIX/168/2021
Rady Gminy Kotlin z dnia 19.02.2021 r.

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W GMINIE KOTLIN
NA LATA 2021 – 2025

WSTĘP

Instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art.72 Konstytucji stanowi, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny ze strony osób najbliższych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochronie Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025, zwany dalej Programem, znajduje normatywne oparcie w art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z powołanym przepisem do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizowanie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównym celem programu jest dążenie do ograniczenia skali i skutków przemocy domowej i rodzinnej na terenie Gminy Kotlin. Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, skierowanych do sprawców przemocy oraz działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa i służb świadczących fachową pomoc i wsparcie. W programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy. Określono cel strategiczny oraz konkretne zadania Programu. Wskazano źródła finansowania zadań programowych w sposób umożliwiający ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatne do aktualnych potrzeb lokalnych. Niniejszy Program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Przez interdyscyplinarność powinien przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia zjawiska przemocy, a tym samym poprawy kondycji rodzin.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawodawca zobowiązał gminę do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W tym zakresie gmina zobowiązana jest do realizacji czterech rodzajów działań: do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia s także do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

PRZEMOC W RODZINIE -PODSTAWY TEORETYCZNE.

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności właściwego określenia zadań, w tym organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, konieczna jest świadomość specyfiki zjawiska i wiedza na temat cyklu przemocy w rodzinie oraz sytuacji psychologicznej osób jej doświadczających, zwłaszcza że z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów z pewnością utrudniających walkę z tym zjawiskiem. Poniżej wskazano istotne informacje i fakty uzasadniające potrzebę podejmowania przez organy państwa w odniesieniu do przemocy w rodzinie specjalnych działań, jak również dotyczące mitów i stereotypów funkcjonujących na temat przemocy w rodzinie, które często uniemożliwiają skuteczną reakcję przedstawicieli tych organów.

Przemoc w rodzinie, zwana również **przemocą domową**, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest **to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie** naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest:

- intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą,
- naruszająca prawa i dobra osobiste ofiary – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka jak: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,
- przyczyną cierpienia i bólu – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody, osłabiając jej zdolność do samoobrony.

RODZAJE I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE

RODZAJ PRZEMOCY	DEFINICJA PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY
Przemoc fizyczna	Wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności	Popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do pożywienia, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.

Przemoc psychiczna	Umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych	Poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	Wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy	Sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych form i praktyk seksualnych, krytyka zachowań seksualnych itp.
Przemoc ekonomiczna	Działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy	Niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia itp.
Zaniedbanie	Ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób najbliższych	Niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych

Przemoc dzieli się również na:

GORĄCĄ – naładowaną furią złością, gniewem, pełną ekspresji,

CHŁODNĄ – bez gniewu, z premedytacją, uporządkowaną, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara.

Przemoc przebiega w cyklu, w którym wyodrębnia się trzy fazy:

- 1. FAZA NARASTAJĄCEGO NAPIĘCIA** – w zachowaniu sprawcy pojawia się napięcie, złość, poirytowanie; prowokuje awantury, traci panowanie nad emocjami, sięga po alkohol i inne środki odurzające. Ofiara uspokaja go, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się z wszystkich obowiązków, często przeprosza, doświadcza dolegliwości psychosomatycznych. W wyniku narastania napięcia często sama prowokuje awanturę.

2. **FAZA GWAŁTOWNEJ PRZEMOCY** – sprawca staje się gwałtowny, wpada w szal, wyładowuje się dokonując aktów przemocy. Ofiara stara się zrobić wszystko, żeby go uspokoić i ochronić siebie, jest bezradna. Po akcie przemocy jest w szoku, odczuwa wstyd, upokorzenie, przerażenie, staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.
3. **FAZA MIODOWEGO MIESIĄCA** – sprawca przemocy przeprasza, okazuje skruchę, żałuje, obiecuje poprawę, usiłuje tłumaczyć swoje zachowanie, zapewnia, że więcej tego nie zrobi; dba, kupuje kwiaty, prezenty. Ofiara przemocy zaczyna wierzyć w przemianę sprawcy, czuje się kochana, odczuwa bliskość, jest pełna nadziei.

Po okresie miodowego miesiąca cykl ten się powtarza.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkami są bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym oraz poważne i długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, a będące konsekwencjami przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Przemoc domowa jest poważnym problemem społecznym. Niezwalczana przemoc niszczy system rodzinny, niesie za sobą ryzyko dziedziczenia zachowań przemocowych.

PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Dane niezbędne do zdiagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie pochodzą z analizy dokumentacji będącej w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego i Policji.

WNIOSKI W SPRAWIE OBJĘCIA LECZENIEM ODWYKOWYM:

2020	2019	2018	2017
8	5	6	4

RODZINY W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM ALKOHOLOWY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY GOPS

2020	2019	2018	2017
42	38	41	48

W ramach pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej rodziny te skorzystały z pomocy w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, posiłków dla dzieci w szkole i w przedszkolu oraz pomocy w formie pracy socjalnej.

ILOŚĆ RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY GOPS W ROZBICIU NA WSIE SOŁECKIE

WSIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB	LICZBA DZIECI
KOTLIN	14	32	10
MAGNUSZEWICE	4	7	0
WILCZA	2	2	0
TWARDÓW	3	3	0
WYSZKI	2	4	0
SŁAWOSZEW	4	4	0
ORPISZEWEK	1	10	8
WYSOGOTÓWEK	5	12	4
KURCEW	7	13	1
RAZEM	42	85	23

Z badań przeprowadzonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że ok. 80% osób doznających przemocy wskazuje jako przyczynę fakt nadużywania alkoholu przez sprawcę.

Z danych posiadanych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że w roku 2020 założonych zostało 16 nowych Niebieskich Kart. Były też nadal prowadzone karty z 2019r.

ILOŚĆ NIEBIESKICH KART ZAŁOŻONYCH W LATACH 2017 – 2020

2020	2019	2018	2017
16	9	16	12

W roku 2020 w 8 przypadkach zakończono procedurę.

Wszystkie rodziny, u których występuje problem alkoholowy lub problem przemocy w rodzinie miały proponowaną pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną świadczoną przez specjalistów zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jarocinie oraz psychologa dyżurującego w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym tut. Ośrodka.

Z przedstawionych danych wynika, iż skala problemu przemocy w rodzinie jest kwestią wymagającą systemowego działania. Z przedstawionych analiz wynika, że przemoc w rodzinie, mimo że nadal jest problemem wstydlivym, niechętnie ujawnianym to coraz więcej osób decyduje się poszukiwanie pomocy u przedstawicieli instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem temu zjawisku.

DIAGNOZA ZASOBÓW INSTYTUCJONALNYCH.

Gmina Kotlin nie posiada zasobów instytucjonalnych, które w swoich kompetencjach są wystarczające do zabezpieczenia wszystkich potrzeb społecznych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Istnieje zatem konieczność współpracy ze specjalistycznymi instytucjami poza gminnymi.

W gminie Kotlin i powiecie jarocińskim funkcjonują następujące instytucje zajmujące się zapobieganiem i zwalczaniem przemocy w rodzinie:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jarocinie.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE.

ZGŁOSZENIE PROBLEMU PRZEMOCY

- informacja od osoby doznającej przemocy, osoby trzeciej, przedstawiciela instytucji,
- przyjęcie zgłoszenia i podjęcie natychmiastowego działania,
- przekazanie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc,
- przekazanie informacji, że wszelkie podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa i udzieleniu pomocy,
- informacja o konieczności powiadomienia innych instytucji w celu zapewnienia kompleksowej pomocy.

PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ŚRODOWISKU

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku prowadzonych czynności służbowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

1. Procedura „Niebieskie Karty” stosowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. (Dz. U.2011.209.1245). Wzory formularzy „Niebieska Karta” wypełniane są przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę.
2. Procedura:
 - wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie,
 - po wszczęciu procedury następuje podjęcie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
 - przekazanie formularza „Niebieska karta B” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
 - przekazanie formularza „Niebieska karta A” przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury,

- przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania formularza zobowiązany jest do przekazania go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej następuje wypełnienie formularzy „Niebieska karta C” i „Niebieska Karta D”,
- do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej należy:
 - 1/udzielanie pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
 - 2/podejmowanie działań w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań,
 - 3/zaproszenie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
 - 4/opracowanie indywidualnego planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych,
 - 5/rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań
- do działań członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej podejmowanych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie należy w szczególności:
 - 1/ diagnozowanie sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,
 - 2/przekazanie informacji o konsekwencjach popełnianych czynów,
 - 3/motywowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
 - 4/przeprowadzenie rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków,
 - 5/przekazanie informacji o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie,
- zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

POWIADOMIENIE POLICJI LUB PROKURATURY

Na podstawie art. 12 powołanej na wstępie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora” oraz „osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Na podstawie art.304 § 2 Kodeksu postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora

lub policję oraz podjąć czynności w celu nie dopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI ODEBRANIA DZIECKA Z RODZINY W RAZIE BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA ŻYCIA LUB ZDROWIA DZIECKA W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ W RODZINIE

Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić e w pierwszej kolejności u innej niezamieszkującej wspólnie osy najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, w drugiej kolejności w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Decyzję, o której mowa pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

ZATRZYMANIE SPRAWCY PRZEMOCY DOMOWEJ

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy o Policji „Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14 mają prawo zatrzymania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także mienia” oraz na podstawie art. 244 § 1 Kodeksu postępowania karnego „policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełnia ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa, bądź też nie można ustalić jej tożsamości”.

POWIADOMIENIE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w przypadku uzależnienia od alkoholu osoby stosującej przemoc.

DZIAŁANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KOTLIN

Zespół Interdyscyplinarny to zespół strategiczny, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy,
- podejmowanie działań w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Prace w grupach roboczych prowadzone są w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

MONITORING SYTUACJI W RODZINIE

- 1/weryfikacja i aktualizowanie planu pomocy,
- 2/kontynuacja wsparcia dostosowanego do potrzeb,
- 3/uzyskanie informacji o osobie stosującej przemoc,
- 4/kontynuacja wspólnych wizyt w celu wzmocnienia przekonania sprawcy o pozostawianiu pod nadzorem.

ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ W SYTUACJI USTANIA PRZEMOCY

ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Cechy programu:

- = systemowość – program jest spójnym i wielopoziomowym systemem przeciwdziałania przemocy opartym o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy,
- = interdyscyplinarność – wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji,
- = kompleksowość – uwzględnianie różnych aspektów przemocy domowej: prawny, psychologiczny, moralny, społeczny,
- = efektywność – diagnoza problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań pozwala wypracowanie skutecznych – efektywnych rozwiązań.

Beneficjenci programu:

- = rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy,
- = rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
- = przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
- = mieszkańcy gminy Kotlin.

Realizatorzy programu:

- = Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie,
- = Urząd Gminy w Kotlinie,
- = Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jarocinie,
- = KPP Jarocin – Rewir Dzielnicowych w Kotlinie,
- = Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych w Kotlinie,
- = Sąd Rejonowy w Jarocinie,

- = Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Jarocinie,
- = Prokuratura Rejonowa w Jarocinie,
- = inne instytucje i organizacje społeczne działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Miejsce i czas realizacji programu:

- = Gmina Kotlin,
- = od 2021 roku do 2025 roku

Prognozowane efekty:

- = zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- = pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- = zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy,
- = spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- = profesjonalizm pomocy w obszarze przemocy w rodzinie.

CELE PROGRAMU

Cel nadrzędny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali i skutków stosowania przemocy poprzez zbudowanie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwięzionych w zjawisko przemocy.

Cele operacyjne i zadania:

1/ edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemocy:

- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie,
- prowadzenie kampanii edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- prowadzenie w szkołach kampanii uświadamiającej zagrożenia płynące ze stosowania przemocy w rodzinie oraz propagującej zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie,

2/ budowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- dostęp do usług prawnych, psychologicznych w sytuacji kryzysu wywołanego zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności do akceptowanych społecznie form rozwiązywania konfliktów rodzinnych poprzez udział osób trzecich, w tym mediatorów,
- stosowanie procedury „Niebieskie Karty”, podejmowanie interwencji w środowisku,

3/ profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób uwięzionych w przemoc w rodzinie:

- poradnictwo w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym do Spraw Uzależnień w zakresie pomocy psychoterapeutycznej oraz motywowania do podejmowania leczenia odwykowego
- działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,
- współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Jarocinie w zakresie realizacji programu dla sprawców przemocy w rodzinie,
- współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Jarocinie w zakresie szybkiej, doraźnej pomocy w sytuacji kryzysowej, uczestniczenia w grupach wsparcia oraz grupach edukacyjno-terapeutycznych, prowadzenia indywidualnych programów pomocy, zabezpieczania noclegu w nagłych sytuacjach kryzysowych,

4/ szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

- realizacja szkoleń i kierowanie na dostępne formy dokształcania pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu przemocy w rodzinie,
- realizacja interdyscyplinarnych szkoleń dla przedstawicieli instytucji i organizacji zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie.
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w konferencjach, seminariach, warsztatach na temat problematyki przemocy,

5/ diagnozowanie i monitorowanie problemów przemocy domowej na terenie gminy:

- zbudowanie bazy danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i jej aktualizacja,
- monitorowanie zjawiska przemocy domowej w gminie Kotlin,
- badanie zasobów, potrzeb oraz skuteczności działań podejmowanych w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu Gminy Kotlin. Program może być także dofinansowywany w ramach dotacji lub w ramach różnorodnych programów (granty).

MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kotlin na lata 2021 – 2025 stanowi strategię na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, realizowaną przez wszystkie instytucje i organizację zobowiązane do podejmowania działań w tym zakresie na terenie Gminy Kotlin.

Program będzie zarządzany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie. Monitoring programu będzie prowadzony corocznie w celu sprawdzenia, czy zadania ujęte w programie są realizowane zgodnie z planem. Do 31 marca każdego roku powinno dokonać się analizy realizacji Programu za rok poprzedni.

W celu zbadania skuteczności Program będzie podlegał ewaluacji – w trakcie realizacji i po jego zakończeniu.

Ewaluacja programu uwzględnia:

- 1/ diagnozę problemów społecznych w Gminie – systematycznie prowadzony monitoring,
- 2/ ocenę stopnia realizacji celów operacyjnych oraz zadań zawartych w Programie,
- 3/ ocenę efektów podejmowanych działań

Wskaźnikami ewaluacji są:

- liczba rodzin uwikłanych w przemoc na podstawie rozpoznania pracowników socjalnych,
- liczba rodzin uwikłanych w przemoc na podstawie rozpoznania Policji,
- liczba przeszkolonych pracowników zajmujących się problemem przemocy w Gminie,
- liczba niebieskich kart zarejestrowanych przez pracowników OPS w Kotlinie,
- liczba niebieskich kart zarejestrowanych przez funkcjonariuszy Policji,
- liczba niebieskich kart zarejestrowanych przez inne instytucje do tego upoważnione,
- liczba zgłoszeń o popełnieniu przestępstwa w związku z przemocą,
- liczba instytucji i organizacji działających w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w gminie,
- liczba zarejestrowanych postępowań karnych dotyczących przemocy z terenu gminy Kotlin.

Ewaluacja pozwoli na:

- rozwijanie różnorodnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Kotlin,
- zwiększenie skuteczności działań z zakresu pomocy społecznej,
- zwiększenie skuteczności działań zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wskazanie dalszych kierunków rozwoju systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Ewaluację programu prowadzić będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie przy współpracy z pozostałymi realizatorami programu.

UZASADNIENIE
do uchwały nr XXIX/168/2021
Rady Gminy Kotlin
z dnia 19 lutego 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025**

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Z tych względów podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.